

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC695

Zaaknummer Klachtencommissie 2011T562

datum uitspraak 16/12/2015

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling, of CR) het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],

geboren op [datum], (hierna te noemen : mevrouw [naam]), mede namens, haar beide dochters

[naam],

geboren op [datum],

en

[naam],

geboren op [datum] (hierna, tezamen met haar zus te noemen: dochters),

(alle drie hierna tezamen te noemen: verzoeksters),
tezamen de enige erfgenamen van wijlen [naam] (hierna te noemen: de heer [naam]), geboren op [datum] en overleden op [datum],

te voldoen door:

de Orde Minderbroeders Kapucijnen,

gevestigd te [plaats],

hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige in de R.-K. Kerk Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 30 september 2015 tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 28 oktober 2013 met zaaknummer 2011T562, waarin het seksueel misbruik door drie personen gepleegd, gegrond is verklaard.

Ook is ontvangen de brief d.d. 5 december 2013, waarin verweerder te kennen geeft de grondverklaring van het door deze drie personen gepleegde seksueel misbruik over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij het onder 1.1 vermelde aanvraagformulier heeft mevrouw [naam] een afschrift van de verklaring van erfrecht overgelegd, alsmede een machtiging waarin haar dochters haar (mevrouw [naam]) hebben gemachtigd om mede namens hen beiden (de twee dochters) de aanvraag voor compensatie in te dienen en om, zo volgt logischerwijze uit de tekst en bedoeling van de machtiging, het te ontvangen compensatiebedrag op de rekening van de mevrouw [naam] te laten overmaken.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier hebben verzoeksters aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

1.4 De onderhavige aanvraag is door verzoeksters ingediend krachtens het bepaalde in artikel 6 van de Compensatieregeling, waarin -samengevat- staat vermeld dat de echtgenoot en de kinderen, die erfgenaam zijn van een slachtoffer van seksueel misbruik als bedoeld in deze Compensatieregeling, onder bepaalde omstandigheden aanspraak hebben op een uitkering.

1.5 Bij de hierna volgende beoordeling is relevant dat krachtens artikel 6 van de Compensatieregeling de aanspraak van de erfgenamen is beperkt tot 50% van de aanspraak van het overleden slachtoffer, ware hij in leven gebleven en dat categorie 5 van de Compensatieregeling geen toepassing vindt.

1.6 Ook stelt de Compensatiecommissie vast dat de voor de compensatievergoeding benodigde bewijsstukken zijn overgelegd en dat het bankrekeningnummer waarop kan worden betaald op het aanvraagformulier kenbaar is gemaakt.

2. Ontvankelijkheid van de compensatieaanvraag

2.1 aanvraag ingediend door meerderheid van erfgenamen

Uit de verklaring van erfrecht blijkt dat is voldaan aan het vereiste, zoals vermeld in artikel 6 van de Compensatieregeling, dat de méerderheid van de erfgenamen de aanvraag dient in te dienen, nu in het onderhavige geval mevrouw [naam] mede namens de beide dochters de aanvraag heeft ingediend en zij gedrieën de enige erfgenamen van de heer [naam] zijn.

2.2 tijdigheid van de compensatieaanvraag

a. Art. 6 van de Compensatieregeling luidt - voor zover hier relevant - als volgt: [De erven...] hebben gedurende drie jaren na het inwerking treden van de Compensatieregeling, of gedurende twee jaar na het overlijden van het betrokken slachtoffer, indien dat moment later ligt, toegang tot de Compensatieregeling [...]... ”

De heer [naam] is op [datum] overleden en de aanvraag voor compensatie is eerst ontvangen op 30 september 2015. Nu de datum waarop de aanvraag is ontvangen meer dan twee jaar ligt na het overlijden van de heer [naam], dient de vraag beantwoord worden of verzoeksters al dan niet ontvankelijk zijn in hun aanvraag. De Compensatiecommissie acht verzoeksters wél ontvankelijk en baseert zich daarvoor op het navolgende.

b. Teneinde een algemene en fatale einddatum te bewerkstelligen voor toegang tot de Compensatieregeling, is per 1 juli 2014 een artikel 2.2 aan de Compensatieregeling toegevoegd. In dat artikel 2.2 is een generieke en fatale eindtermijn geïntroduceerd voor het kunnen indienen van compensatieaanvragen. Dit artikel 2.2 luidt - voor zover hier relevant - als volgt: *“Een aanvraag tot financiële compensatie dient vóór 1 januari 2016 bij de Compensatiecommissie te zijn ingediend [...].”*

Wegens de in artikel 2.2 vermelde generieke en fatale eindtermijn van 1 januari 2016 zijn door het Meldpunt alle klagers aangeschreven die beschikken over een door de Klachtencommissie gegrond verklaard advies. Zij zijn per brief gewezen op het feit dat zij tot uiterlijk 1 januari 2016 een compensatieaanvraag kunnen indienen. Ook mevrouw [naam] heeft deze brief ontvangen.

c. Vastgesteld wordt dat de in artikel 6 CR genoemde termijn van ‘twee jaar na overlijden’ op zichzelf genomen een ‘open termijn’ is zonder einddatum, hetgeen strijdig is met de intentie waarmee het artikel 2.2 CR per 1 juli 2014 in de Compensatieregeling is opgenomen. Ook wordt vastgesteld dat niet is geregeld wat de rangorde is tussen de in art 6 CR genoemde termijn (van ‘tot twee jaar na het overlijden’) en de in art 2.2 genoemde uiterlijke termijn van 1 januari 2016.

De Compensatiecommissie is van oordeel dat onder deze omstandigheden in dit geval de in artikel 2.2 genoemde eindtermijn prevaleert boven de in artikel 6 CR genoemde termijn. Zij wijst in dat kader ook op artikel 28 van de Compensatieregeling, welk artikel de Compensatiecommissie onder meer de bevoegdheid geeft om te voorzien in lacunes die de Compensatieregeling laat op de wijze die haar juist voorkomt.

d. De conclusie is dat de termijn, zoals genoemd in artikel 2.2 CR onder de bijzondere omstandigheden van dit geval vóór gaat boven de termijn die in artikel 6 CR wordt genoemd en dat de aanvraag van verzoeksters ontvankelijk is.

3. De vaststaande feiten

De Compensatiecommissie gaat uit van de feiten en omstandigheden die de Klachtencommissie in haar advies uitvoerig heeft vastgesteld. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie, gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik dat de heer [naam] door drie paters is aangedaan. Deze drie paters zijn wijlen [burgerlijke naam] (hierna te noemen: pater [naam 1]), wijlen pater [naam 2] [burgerlijke naam] (hierna te noemen: pater [naam 2]) en wijlen pater [burgerlijke naam] (hierna te noemen: pater [naam 3]).

Seksueel misbruik door de paters [naam 1], [naam 2] en [naam 3]

Verzoeker is in [jaartal] naar het klein seminarie in [plaats] gegaan. Pater [naam 1] was vanaf het tweede schooljaar ([jaartal/jaartal]) verzoekers leraar [vak]. Hij was in chronologische volgorde de derde pater die verzoeker misbruikte. Dit geschiedde op de kamer van pater [naam 1] en het seksueel misbruik dat pater [naam 1] verzoeker aandeed ging - daar waar het aftrekken en anaal verkrachten betrof- gepaard met pijn.

Pater [naam 2] was vanaf het eerste schooljaar de [vak]leraar van verzoeker en hij was de eerste die verzoeker misbruikte. Hij bouwde daartoe eerst een warme band op met verzoeker door hem te troosten bij heimwee en privileges te geven.

Pater [naam 3] was de derde pater die verzoeker misbruikte; dit vond steeds plaats in de chambrette van verzoeker. Pater [naam 3] was, aldus verzoeker, een zachtaardige man die verzoeker wel seksueel heeft misbruikt, maar hem niet lichamelijk pijn heeft gedaan.

Samengevat gaat het om het navolgende seksueel misbruik dat verzoeker gedurende vier schooljaren door deze drie paters afzonderlijk van elkaar, maar voor een (groot) gedeelte samenlopend in de tijd, frequent is aangedaan en dat als bijzonder ernstig is aan te merken.

Pater [naam 1] heeft verzoeker gedurende drie schooljaren om de 2 tot 3 weken seksueel misbruikt, welk misbruik bestond uit het moeten dulden dat pater [naam 1] verzoeker aftrok en hem anaal verkrachtte. Ook heeft pater [naam 1] verzoeker gedwongen hem (pater [naam 1]) handmatig en oraal te bevredigen.

Pater [naam 2] heeft verzoeker gedwongen hem handmatig te bevredigen en verzoeker heeft moeten dulden dat pater [naam 2] dit bij hem deed. Dit seksueel misbruik heeft gedurende drie schooljaren zeker twee tot drie keer per week plaatsgevonden.

Bij pater [naam 3] bestond het seksueel misbruik eveneens uit het over en weer handmatig bevredigen. Pater [naam 3] heeft verzoeker één keer per twee weken misbruikt gedurende ongeveer 2,5 schooljaren.

Verzoeker voelde zich alle jaren op het klein seminarie onveilig en eenzaam. Hij probeerde zich indien mogelijk te verstoppen op zolder om zich zodoende tijdelijk veilig te voelen. Na de eerste keer te zijn misbruikt heeft verzoeker de moed weten te verzamelen om dit aan zijn moeder te vertellen. Zij heeft verzoeker toen afgekapt. Verzoeker had na vakanties nooit zin om terug te gaan naar het seminarie. Hij voelde zich daar eigenlijk altijd angstig dat hij weer zou worden misbruikt. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik 12 jaar oud.

4. Het bewijs en categorie-indeling

4.1 Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeksters geleverd door overlegging van het niet meer voor bezwaar vatbaar schriftelijk advies van de Klachtencommissie, gegeven naar aanleiding van de klacht van de heer [naam] (bij leven) tegen drie paters, met zaaknummer 2011T562, waarin de klachten tegen deze drie paters gegrond zijn verklaard. Dit advies van de Klachtencommissie is voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van deze drie aangeklaagde paters tot overname van het advies.

4.2 Wat de categorie-indeling van het onderhavige seksueel misbruik betreft, merkt de Compensatiecommissie het volgende op.

De ernst van het de heer [naam] aangedane seksueel misbruik, zoals vermeld onder 3, rechtvaardigt het oordeel dat het onderhavige seksueel misbruik op zichzelf beschouwd zou leiden tot een indeling in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik', zoals bedoeld in artikel 5 sub 5 eerste zinsnede van de Compensatieregeling, ware het niet dat de heer [naam] op [datum] is overleden.

Gelet op de toepasselijkheid van artikel 6 van de Compensatieregeling wegens het overlijden van de heer [naam], kan indeling in categorie 5 ten aanzien van erfgenamen, zoals verzoeksters, geen toepassing vinden. Om die reden deelt de Compensatiecommissie de onderhavige aanvraag definitief in categorie 4.

5. Bedrag financiële compensatie

5.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens de heer [naam] gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een gedeeltelijke materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

5.2 De Compensatieregeling kent, zoals in 4.2 hiervoor uitgelegd, een aparte toekenning die maximaal 50% bedraagt van de aanspraak die het slachtoffer zelf, ware hij in leven gebleven, had kunnen verzoeken met daarbij de begrenzing dat een indeling in categorie 5 niet aan de orde kan zijn. Gelet op de definitieve indeling in categorie 4, waarbij advisering van het vaste bedrag van €25.000,- behoort, dient 50% van dat bedrag, te weten een bedrag van € 12.500,-- overeenkomstig de onderhavige regeling te worden geadviseerd.

De Compensatiecommissie hecht er ten slotte aan op te merken dat zij zich terdege realiseert dat het seksueel misbruik dat de heer [naam] door drie personen is aangedaan op ernstige wijze zowel diens lichamelijke als geestelijke integriteit heeft geschonden, hetgeen tot ernstige gevolgen heeft geleid voor de heer [naam] zelf, maar ook nadrukkelijk voor zijn vrouw en hun twee dochters. De Compensatiecommissie heeft kennis genomen van de indringende beschrijving van de gevolgen van het seksueel misbruik zoals staat vermeld in het advies van de Klachtencommissie en waardoor -zo blijkt het advies van de Klachtencommissie- ook verweerder is geraakt. Het is onmiskenbaar dat de heer [naam] in grote mate heeft geleden onder hetgeen hem in zijn tienerjaren is aangedaan.

6. Slotsom

6.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 4 en het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

6.2 Betaling van compensatie geschiedt zonder dat van de verzoeksters finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

6.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeksters, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

7. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van deze aanvraag in categorie 4 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak aan verzoekers tezamen te betalen een bedrag van €12.500,--. Dit bedrag dient te worden overgemaakt op bankrekeningnummer [bankrekeningnummer] ten name van mevrouw [naam].

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 16/12/2015 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter